

CASTELL

nº 2 Maig - Juny

IIUBÍ

-50-

Aniversari

C.D.A.

IIUBÍ

SUMARI

Himne del C.D.A. LLUBÍ.....	pàg. 2
D'un temps d'un Poble.....	pàg. 2
Al nostre parer.....	pàg. 3
Vens a L'Arca.....	pàg. 4
Dia a dia.....	pàg. 5
A la sala.....	pàg. 6
Teatre.....	pàg. 7
La tapera.....	pàg. 8
Ses escoles.....	pàg. 9
Assassinat a Can Bordoí.....	pàg. 10
Gent del poble.....	pàg. 14
Fent feina per Llubí.....	pàg. 18
Jornades***.....	pàg. 20
Entrevista.....	pàg. 21
Moviment demogràfic.....	pàg. 23
Cartes.....	pàg. 24
Esports.....	pàg. 25
Filigranes.....	pàg. 27
Bases concurs.....	pàg. 28

Baix l'ullada de l'Ermita
pujàreu joves ahir
passada ja mitja vida
duen els d'ara el seu fi.

I donant-se l'abraçada
baixant desitjos germans
de Son Ramis i Sa Plaça
el fútbol d'ara i d'abans.

Lluitant per deixar enfilat
cada dia el nostre poble
no hi ha destí tan honrat
ni creim cap meta tan noble.

Avançant amb gran potència
venim lluitant cada dia
per deixar la Nostra Herència
al poble que ens dona vida.

L'estiu vesteix de colors
l'esperit dels llubiners
tàperes, deport i suors
per Sant Feliu van primers.

Aires de Pau i amistat
respiram a dins Llubí
alegria i unitat
volem seguir aquest camí.

(lletra i música de Toni Contestí Vives)

D'UN TEMPS

D'UN POBLE

Les creus de terme constitueixen un element molt singular del nostre patrimoni artístic, són el testimoni de la religiositat del poble i constitueixen un lloc de plegària a les èpoques difícils.

Avui vos presentam la Creu de Son Ramis situada al Born, damunt Sa Riba, que és la més representativa de totes les existents dins el nucli urbà (la de Sa Creu, la del molí de Son Rafal i la ja desapareguda -ningú no sap per on- de Son Jordà que estava al cap de cantó on comença sa Carrera Ampla) i la que presenta més motius escultòrics avui força degradats i que precisen una urgent restauració; a més enguany compleix el 300 aniversari -va ésser instal·lada el 1.686-.

Molts d'anys.

CRISTINA MUNDI

Depòsit legal:
PM-155/1986

Al nostre poble...

EQUIP DE REDACCIÓ

Biel Alomar Serra
Jordi Alomar Torrens
Rafel Perelló Gelabert
Miquel Perelló Ramis
Joan Vila Sansó

COL·LABOREN:

Joan Galma Contestí
Maria Llopart Vanrell
Miquel de Son Frontera
"Es Turó"

FOTOGRAFIA:

Miquel Castell Alomar
Josep Perelló Florit
Joan Perelló Ramis
Miquel Perelló Ramis
Arxius particulars:
Eduard Galma Renart
Josep Planas Martorell

SUBSCRIPCIONS I

PUBLICITAT:
Miquel Castell Alomar
Tl. 52-21-78

DISENY DE LA PORTADA

Josep Planas Martorell

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Santa Margarita, 4

Preu: 100 pessetes.

Als articles firmats a n'aquesta revista sols expressen l'opinió dels seus autors.

IMPRES A:

"Apostol y Civilizador"
Convent, 7 (PETRA)

300 exemplars.

Amb motiu de la celebració de les Eleccions Generals del proper dia 22, volem expressar el nostre pensament.

Sempre és difícil extrapolar el benefici que per a Llubí com a poble pot suposar el votar uns diputats per anar a defensar els nostres interessos a Madrid.

També convé pensar però qui i com pot defensar la nostra Nació, qui defensarà la nostra identitat com a poble i qui anirà allà a dir Sí i a formar part d'un engranatge que podriem adjectivar de multinacional i que defensa uns interessos centralistes per damunt de les conveniències de cada poble de l'Estat Espanyol. El sucursalisme polític al que estan sotmesos alguns partits de les Nostres Illes no pareix ésser la solució als problemes que tenim plantejats.

Els diputats i senadors de les Nostres Illes, baix el nostre punt de vista han de defensar els interessos del país per damunt de tot, per damunt de interessos de partit i per damunt dels sempre al·ludits interessos d'Estat als que posen la mà sempre que ens volen fotre.

Fins avui, dia en que tanca l'edició, la campanya electoral no ha brillat precisament per noves idees aportades ni per propostes de solucions a problemes que arrosseguen ja d'anteriors eleccions. Hem de posar clar que per damunt de les demagògies de l'actual President de Govern, que està convençut que ell és l'única solució existent per l'Estat Espanyol, i per damunt de la sobèrbia i la prepotència que al llarg d'aquests quatre anys ha vengut marcant el Govern del PSOE a l'Estat Espanyol, hi ha a més l'atur, els treballadors que compten cada dia més amb menys mitjans, i es fa una política d'afavoriment al gran capital (Banca, Multinationals,...) i s'abandonen objectius com serien el d'afavorir als treballadors amb menys recursos, fomentar la creació de llocs de treball, col·laborar a l'erradicació de la política agressivista que impera les relacions internacionals,... Tampoc són solució els partits que, en vers de bassar-se en un programa d'actuació, es basen en un personatge que aglutina a un grup de persones al seu voltant. Els personalismes, ens ha ensenyat la Història, no duen mai beneficis per a la societat.

En resum, noltros propugnam un vot a les Illes i per les Illes, solidari amb la resta dels pobles que formen l'Estat Espanyol.

CASTELL-LLUBÍ ES DES D'ARA DE L'ASSOCIACIÓ DE LA PREMSA FORANA DE MALLORCA.

Amb gran satisfacció hem rebut l'acord pres per la Junta Directiva de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca de dia 12 de maig pel qual hem sigut donats d'alta a dita Associació. Ens complau molt lluitar i treballar amb gent que comparteix inquietuts i esperances de les que noltros no en volem ser aliats.

VENS A L'ARCA?

Club d'Esplai "ES TURÓ"

Amb aquest slogan el club d'esplai Es Turó fou convidat a participar a la Diada d'Esplai que es celebrà a Sa Pobla el propassat 4 de maig.

Aquestes diades començaren l'any 1977-78 a Llubi i de llavors ençà s'han anat fent a diferents pobles de la nostra illa.

Enguany hi participaren davers 3.000 nins i monitors de quaranta clubs de tot Mallorca i es reuniren a les 10 del matí al camp de fútbol del Poblense on un grup de monitors ens esperaven animant la festa.

Poc després va aparèixer dins el camp el personatge de la diada: NOË.

Per entrar a l'arca era obligatori dur qualsevol animal viu. Nosaltres duiem un "periquito" anomenat "xampany". Cada animal fou presentat per tres nins de cada club que recorren tot el camp i al final Noè aconseguí el seu objectiu: omplir l'arca amb tots els animals. Després convidà a nins i monitors perquè baixassin per ballar una gran dansa.

L'acte inicial de la diada va acabar amb una amollada de coloms.

Cap a les 12 i al mateix temps començaren tres jinkames: el blau per nins de 6 fins a 8 anys i es desenvolupà dins el mateix camp de fútbol; el groc als exteriors del camp per nins de 9 fins a 11 anys; i el vermell per nins de 12 fins a 14 anys per dins els carrers de Sa Pobla amb qüestions culturals referents al poble.

Després ens verem tots a la Plaça on dinàrem plegats, eren les 14 hores.

Quan haguerem dinat començà la gran festa on Noè, convidat especial, va fer cantar i ballar a tots els nins; això sí, li ajudaren un grup d'animadors.

Fent bulla anàrem a l'església on ferem unes breus pregàries per després dirigir-nos tots en una gran manifestació cap als autocars que ens portarien cada u a casa seva.

¡JA S'HA ACABAT EL DILUVI, TOT ESTA MÉS LLUENT QUE EL CEL DE LLADRES!.

¡SORTIUEM TOTS DE L'ARCA, COMENCEM UNA NOVA HUMANITAT!.

INFORMACIÓ:

-Ara que ja han passat un parell d'anys que férem "JESUCRISTO SUPERSTAR", recordant aquells dies, hem pensat tornar-nos reunir tots els que hi participarem. Per això preparam un sopar a S'Ermita per recordar un altre cop aquella experiència. Ja vos seguirem informant.

-Ara preparam un FESTIVAL INFANTIL, prest estarà a punt. Serà molt divertit, no el deixeu passar. Informarem puntualment.

Carrer Jaume Armengol, 74
(INCA)

NOUPÓU

- * POLLASTRES
- * TROSSEJAT DE POLLASTRE
- * GALLINES
- * CONILLS
- * OUS

DISTRIBUIDORS

HNOS. PERELLÓ, S.A.
Carrer Cardenal Cisneros, 65
Telèfon: 503989 (INCA)

DIA a DIA

HIMNE AL II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA.

El passat dimars, 30 d'abril, a la plaça de sa carretera (Plaza de España) es varen ajuntar un gran nombre de llubiners per cantar conjuntament l'himne del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana. La festa fou una autèntica manifestació popular per quant a més a més es ballaren dances de la nostra terra. Encara que actes així són més que res simbòlics, no deixen de ser per això mostres de la voluntat del poble de recuperar la seva identitat lingüística, és a dir la seva identitat, tants d'anys segrestada. és deplorable que això, tan evident pel poble -el que sovint és tractat d'ignorant- sigui tan mal d'entendre pel nostre Ajuntament que a hores d'ara no ha fet res en aquest sentit.

INAUGURACIÓ DEL LOCAL DE LA SOCIETAT AGRARIA DE TRANSFORMACIÓ (SAT)

Diumenge, dia primer de juny, es va inaugurar a Llubí el local de la "S.A.T., SA LLUBINERA", que és una Societat Agrària de Transformació que recentment s'ha constituït al nostre poble, encara que no és l'única existent. A l'acte hi assistí el conceller de Cultura, senyor Simarro, a més de les autoritats locals. Va parlar l'amo en Joan Ramis "Porret", president de la Societat, animant als socis a posar coratge a l'empresa i a treballar per dur-la endavant. Va parlar també el senyor Simarro recolzant aquest tipus d'associacions que beneficien a l'agricultor donant-li les ganàncies que d'altra manera es perden amb els intermediaris. Després hi va haver un sopar d'inauguració al que assistiren més de cent persones.

Desitjam molt d'èxit a la nova iniciativa.

LLUBÍ A LA TELEVISIÓ

Amb l'espectació i alegria que produeix veurer-se dins aquest caixonet que tanta nosa i companyia fa a ca nostra, contemplarem el programa de la TVE-Balear "Paisatges Illencs" que es va emetre el passat 30 d'abril i que tractava el nostre poble. No obstant ni l'espectació ni l'alegria varen durar massa. Sobre un text que resultà no ser seu -gran part és del text del programa dels Nacionalistes de Llubí-P.S.M. referent al marc geogràfic, econòmic i humà de Llubí, quan es presentaren a les darreres eleccions municipals- hi superposaren unes imatges que reflectien la poca imaginació dels seus autors. No volem aventurar hipòtesis sobre el temps que invertiren a l'empresa però ben segur que no es varen rompre cap costella.

A LA SALA

PLENARIS EXTRAORDINARIS:

El del 14 d'abril:

Sol·licitat pels Nacionalistes de Llubí-PSM i convocat pel batle per dit dia a les 14 hores.

Aquest grup presentà un ampli Reglament Orgànic Municipal, que tenia tres títols, 120 articles, una disposició transitòria, una derogatòria i una final i que pretenia regular el funcionament intern del nostre Ajuntament.

El reglament, presentat per a la seva discussió i aprovació, fou informat favorablement per la Comissió Municipal respectiva després d'introduir-hi un parell d'esmenes que hi proposava la Conselleria de l'Interior de la C.A.

Però al plenari el reglament fou rebutjat per tres vots en contra (el del batle i Jaume Ramis d'UM i el de Joan Munar d'AP), tres abstencions (les de Gabriel Ramis i Joan Capó d'AP, i la de Antoni Figuerola d'UM) i tres vots favorables (els de Tomeu Perelló, Miquel Perelló i Gabriel Alomar del PSM).

No hi hagué cap explicació de vot per part dels assistents, ni tan sols cap punt de discussió, sols Joan Munar digué que era suficient el reglament ja existent, quan en realitat no n'hi ha cap.

EL DEL 22 D'ABRIL A LES 14 HORES.

Un únic punt a l'ordre del dia: aprovació del Pressupost Municipal per a 1986 que puja a 30.100.000 pessetes.

El pressupost fou aprovat per la totalitat dels presents.

A la sessió no hi assistiren ni els regidors del PSM, ni Gabriel Ramis d'AP.

EL DEL 22 D'ABRIL A LES 14'45 HORES.

S'aprovà per unanimitat dels assistents:

-El projecte "Acondicionamiento red de agua potable y pavimentación asfáltica calle Bernardo de Riparia", l'obra puja a 8.933,105 pessetes.

-El projecte actualitzat "Ampliación y pavimentación camino "Camp d'es Pi" l'obra puja a 2.399,130 pessetes.

-El pressupost "Bacheo general calles y caminos de Llubí" que puja a 1.445,780 pessetes.

-La inclusió de les obres abans dites, pel mateix ordre de prioritat, dins el "Plan Obras y Servicios 1986".

COMISIONES DE GOVERN.

Durant el mes d'abril i fins el 15 de maig s'han convocat 4 comissions de govern. Totes a les 14'30 hores i amb l'absència de Toni Perelló "de Ses Planes", llevat de la del 24 d'abril.

Es prengueren entre altres els següents acords, tots per unanimitat:

-Conveni entre l'Ajuntament i ECCA per a realitzar un curs de català als funcionaris.

-Venda de la pistola (Astra Calibre 38-2") propietat de l'Ajuntament pel preu de 4.000 pessetes.

-L'adhessió FORMAL al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, i donar a la Comissió Territorial de les Illes Balears una subvenció de 25.000 pessetes. A més l'Ajuntament es compromet a:

"Inclure el logotipo del II Congrés en aquellas actividades de carácter cultural, que este ayuntamiento organice durante el ejercicio de 1986"

Oficinas
Obispo Llompart, 40 - 1.º
(Galerías Mall-Vell)
Tel. 50 4350 INCA

San Fello, 66
Tel. 52 22 48
LLUBÍ

Miguel Perelló Alomar

AGENTE DE SEGUROS COLEGIADO N.º 49971

"promover y aumentar el uso de la lengua propia de las Islas Baleares en el funcionamiento interno de este ayuntamiento y en las relaciones que el Consistorio mantenga con sus vecinos".

-Liquidació de les següents despeses:

,per neteja i reparació del "centro Parroquial" emprat com a consultori mèdic entre el 8-X-1983 i 31-VII-1985. Puja a 40,571 pessetes.

,festa s'Ermita que pujà a 367,790 pessetes, amb una subvenció del CIM de 150,000 pessetes.

-Antoni Figuerola és anomenat representant de l'Ajuntament dins el Consell Escolar.

TEATRE.

Miquel Perelló Ramis

Dins el marc del II Congrés de la Llengua Catalana, inclòs també dins el IV Festival de Teatre, assistirem a la representació de DIARI D'UN BOIG, escrita per N.Gógol i feta realitat damunt l'escenari per Fermí Reixach, un dels fundadors del grup català "Els Comediants"

L'obra és un monòleg que transcorre dins una cel·la, un llit, una cadira i una taula sense més vestuari que uns pedaços que l'actor estones converteix en vestit de rei. Sense falta d'escenaris espectaculars l'actor adapta totes aquestes coses a les seves necessitats. Amb la mímica i expressió corporal, ens endinsa dins aquest món, tal vegada més feliç que el nostre, però que tant ens costa comprendre.

Un funcionari que fa feina dins unes oficines d'un ministeri, cansat de tots els complits falsos que cada dia ha de veure i a vegades fer, es transforma en rei mental, una rebeldia en solitari on es tanca com a darrer refugi, un home desesperat, incapaç, impotent per resoldre les seves frustracions. La lluita interior el condueix a la locura i dins aquesta podem

-Obres:

,Pagament de la 3a i 4a certificació de l'obra "Reforma local para centro cultural y biblioteca municipal" pugen a 754,082 i a 1.964,224 pessetes respectivament.

,S'han concedit 14 llicències d'obres, alguna d'elles, amb el vist i plau del tècnic municipal d'obres, constitueix un autèntic atemptat contra el patrimoni que conforma la nostra arquitectura popular.

-S'informà favorablement l'expedient presentat per Juan Rosselló, propietari de la indústria "Conservas Rosselló", sobre la declaració d'interès social d'aquest negoci: "toda vez que la citada industria ocupa importante cantidad de mano de obra y da salida al producto agrícola más extendido i más rentable de Llubí: las alcaparras".

observar com el gran actor amb la seva imaginació ens mostra la venjança, l'amor, la ternura, el desig, el poder....

Desde que els llums s'apaguen en Fermí Reixach sofreix una metamorfosi on realment fa molt bé el paper de boig. Una de les coses que més impresionaren fou el final on el boig demana a Déu i sa mare, a totes les persones que ell realment estima, que el treguin de l'embull causat per aquesta zoo-sietat on ens toca viure a tots cada dia.

LA TÀPERA, LA SUOR DE TOT UN POBLE. (I)

Miquel de Son Frontera.

*La tàpera, el nostre fruit de l'estiu,

Abans de passar a les estadístiques i característiques generals de l'arbust i fruit representatiu del nostre terme, bé val la pena fer un poc d'història. Encara que no ens podem donar per exclusivistes de tal producte, si ens acollim amb la vila de Campos venim a ser els dos punts més productius del nostre archipièlag.

*Recull històric. Principi d'una espècia.

A hores d'ara no s'ha pogut treure aclarícia amb certesa d'on ens vengueren les tapareres a les Balears.

Si hem de creure la tradició popular transmesa al llarg del segle ens trobam que els nostres avis i besavis ja s'exclamaven "- Això és cosa de moros!-". Ara bé, lo mateix deien dels poblats talaiòtics, de la ciutat de Pollentia i de qualsevol altra cosa que no sabien a qui atribuir-ho. Si feim cloquejar un poc la mollera i pensam amb una mica de lògica podrem deduir que les llavors pogueren arribar volant desde el continent mitjançant el aucells migratòris que en són massa llépols com s'ha pogut comprovar desde sempre i, siguent tan mala de digerir, la poden haver plantada amb els seus excrements. Un exemple molt clar d'aquesta tesi és el gran nombre de tapareres que hi ha dins les encletxes de les murades de Palma i Alcúdia.

*La comercialització al llarg dels segles.

Es té informació verbal que en temps de Jaume II i de Pere el Cerimoniós ja es comercialitzava la tàpera, segons documents existents a arxius particulars.

Els documents que tenim més avinents daten del segle XVIII fent referència als drets d'aduana per l'exportació que estan datats l'any 1.736 els quals confirmen que el port de destí de les nostres tàperes era Alacant i que l'impost establert per l'aduana era d'un 15 % a damunt la suma total del valor del producte. Referint-nos a un albarà de l'any 1.736 trobam, que els costos de l'impost ascendeixen a 442 lliures, 15 sous i 6 diners, és a dir tota una fortuna.

També tenim referència de l'any 1.784 quan el Cardenal Despuig va fer el seu famós mapa de Mallorca. A l'apartat de la vila de Muro veim que destaca entre els seus productes

característics la tàpera -no oblidem a a n'aquestes hores Llubi era un lloc de la vila de Muro- no obstant no la recull quan es refereix a la vila de Campos, per tant això fa suposar que aquí la producció era més important.

-Segle XIX. Les coses canvien.

Arribat el segle XIX les coses canviaren fort ferm, la vinya i l'ametllerar es varen imposar com a cultius de moda i la tàpera va quedar un poc oblidada i a part.

CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"

ACTIVITATS I COL.LABORACIONS

* A partir del 1 de Maig campanents a Can Tàpara.

* Dia 10 de Maig excursió experimental a "Sa Canova" al lots de tercer i quart d'E.6.B. de LLUBf.

* Dia 25 de Maig "SA NOSTRA" ha col.laborat amb l'organització "HERMANDAD DE DONANTES DE SANGRE".

* Dia 1 de Juliol col.laboració amb s'escuderia S'Auberg a Cala D'or.

-El principi de la nostra era.

Arribat el segle XX encara quedava un nombre molt considerable de plantacions que podriem classificar en tres nivells; grosses, mitjanes i petites. De les petites en deixaren extingir quasi la meitat la primera part del segle degut a la gran importància que es va donar a la ramaderia, la qual provocà grans estralls a n'aquest tipus de planta que no vol·esser potejada. La comercialització a nivell particular a principi de segle s'establia mitjançant els anomenats "taparers" que pregonaven pels carrers de Ciutat el producte adobat.

Passant a l'altra meitat de segle i coincidint amb l'adveniment dels anys del "prodigi econòmic" o sigui, la dècada dels anys seixanta que amb ells va venir el progrés i amb el progrés les "màquines diabòliques", és a dir, els tractors que, per cert, enfondien tant les relles que no deixaven res per verd, va arribar un moment que pareixia el principi de

la fi de la taparera ja que a la pregunta dels tractorers "-què en feim de ses tapareres?" la resposta de l'amo era quasi sempre la mateixa: "-no en deixeu resabi. No en paguen ni s'aigo!"

I així anava això. A moltes de finques no en quedà la pols de tàperes ni de tapareres, l'odi cap a n'aquells mataulons en aquells determinats moments era eterna.
-Batuadell, i això val doblers!

Les coses seguien d'aquesta manera fins els anys 70. El preu de la tàpera havia doblat!. Cada quilo valia 42 pessetes.

En vista de l'èxit les coses s'alegraren. Lo primer que es va fer fou conrrar i cuidar-se'n de les tapareres que havien subsistit a l'època de l'extermi, més envant s'anaren sembrant les faltes i al final es començà a fer noves plantacions. A mesura que l'economia general s'enfonsava, més i més gran era el nombre de plantacions fins que es va arribar a opinar que havien fet un poc llarg.

SIES ESCOLLES

ENTRE TOTS PODEM FER UNA MILLOR ESCOLA.

Antònia Mas.

Recentment, a Llubí, com a tots els altres pobles, s'ha produït un fet prou important pel que fa referència a l'educació dels nostres nins. Aquest fet consisteix en la creació d'un nou sistema de compartir les responsabilitats i criteris d'actuació dins l'escola.

Fins ara pareixia que els únics responsables de l'educació eren els mestres. Afortunadament amb la implantació de lo que s'anomena "Consells Escolars" s'ha fet possible que tots els qui formen part de la Comunitat Escolar, és a dir, mestres, pares, alumnes i Ajuntament, prenguin part activa i responsable en les tasques pròpies de l'educació.

A la darrera quinzena del mes d'abril, a la nostra escola, es procedí a les distintes eleccions dels components del nostre Consell Escolar. El resultat fou el següent:

Pares: Manuel Martín
Mª Antònia Sanz
Antoni Serra

Alumnes: Margalida Bauçà
Mª Isabel Palau

Mestres: Angel Moreu
Francisco López
Miquel Campaner
Antònia Mas

Ajuntament: Antoni Figuerola

Més envant s'hi afegirà l'equip directiu format pel director, el cap d'estudis i el secretari del Centre.

Cal recalcar la poca assistència dels pares a l'hora de votar. En total ho feren 41 famílies d'un total de 118. Tal vegada és la manca de costum en participar o la creença que deixant els nostres fills en mans només de professionals (mestres) ja hem acabat la nostre feina. I això no és així. Sense la col·laboració dels pares, a tots els nivells, l'educació del snins queda molt retallada. Anem agafant,

Taller de ferreria
i fusteria metàlica

Portes basculans
i practicables

JOSEP TUGORES FLORIT

Carrer Cruz, 114 (Llubí)

Telèfon: 520462 (Sineu)

idò, una altra manera d'entendre les coses. Participem tots i que cada un millor escola. És l'escola dels dins el seu redol ajudi a fer una, nostres fills.

ASSASSINAT A CAN BORDOI (I) Rafel Perelló.

Aquesta història és real: succeí dia quatre de gener de l'any 1.870. Probablement si els glosadors d'aquell temps no l'haguessin glosada ara seria lletra morta damunt diaris i documents engroguits pel pas del temps i, accidentalment, algun lletraferit, àvid de paper vell l'hauria redescoberta despallada de tota connotació emocional, morta de fred dins l'eterna gelada de la Història.

L'article consta de dues parts: la primera es titula "els fets" que és bàsicament una recopilació de les gloses que es feren a arrel de la tragèdia i, com un ciment que dona coherència a l'estructura, el relat d'una dona -madò Coloma de Cas Mosso- que excepcionalment conegué la història. La segona part -que publicarem al proper número- es titula "les conseqüències" que fa un recull de les notícies referents a la tragèdia que aparegueren als diaris de l'època així com la sort que varem correr els seus protagonistes.

Pròpiament aquest relat, precís és tenir-ho en compte, és anònim. No obstant no vull deixar d'anomenar les persones que m'han contat les gloses. L'amo en Joan "Nofre", l'amo en Lluç de "Ca na Bergues" i madò Coloma de "Cas Mosso" són autèntics avencs de saviesa popular. També he consultat el "Cançoner Popular de Mallorca" (C.P.M.) del P. Rafel Ginard Bauçà.

I. - ELS FETS.

*Dia quatre de gener
de l'any mil vuit-cents setanta,
una desgràcia molt planta
a Llubí succeïgué.
Si tenc memòria bastanta
pel temps la vos contaré. (C.P.M., vol.IV, p.113)*

Quan era nina ho vaig sentir contar moltes vegades an es didot; -Avui fa tants d'anys de lo de Can Bordoi-. Asseguts a davora sa ximeneia aquestes vetllades llargues de s'hivern amb un fret a defora que pelava, es didot no se cansava de contar-ho mentres adobava picarols o feia llatra.

-Es mateix vespre, es padrí, son pare de sa dida, se'n anava a Sineu a comprar teules. Na Catalina tornava de matances de ca uns concos de Sineu i se'l encontrà a mitjan camí. Ja era ben es sol post.

-A on vas, Francesc?- li demanà na Catalina.

-A Sineu, i tú?

-Jo en venc de matances i no puc arribar a ca meva de sa por que tenc. Si fossem més aprop de Sineu t'hi acompanyaria i tornariem plegats però numare és tota sola i ja deu passar ànsia.

S'al.lota ja pressentia sa tragèdia i es cor no li era traïdor.

Sa mare l'esperava damunt es portal de la casa aguaitant cada punt dins sa fosca si arribava sa filla. Quan va arribar es lladres ja hi eren. Estaven amagats dins es corral de ses figueres de moro. Havien vengut per Corbera. Es pastor i es porquer havien vist horabaixa un carretó desconegut que tirava cap a Can Bordoi.

*Pes semanter de Corbera
sa bandolina vengué
un roig i un forasté
no degueren pensar bé
lo que vendria darrera.*

*Lladres amb un carretó
'naren a robar a Llubí
i mataren un fadri
qui anava a defensar-ho. (C.P.M., vol. IV, p. 136)*

A la fi arribà na Catalina, ja era ben horal. Sa mare va destriar sa seva balluna quan pujava pes carreró de Can Bordoi. Li contà noves; aquesta anit passada havia sentit renou a defora. Com si haguessin estat fantasmes sortits de malsomnis, mesclats amb so xiulet des vent havia sentit que tocaven a ses portes i cridaven que es bestiar anava a lloure. Però ella, que era tota sola, no gosà obrir i no es va moure de dins es llit. Avui demati havia trobat ses bísties desfermades.

Però ara era hora de sopar. Com molts de vespres na Catalina va cridar en Tomeu que era un jove fadri, veinat de ca seva, que el tenien per missatge, que hi anàs a sopar. En Tomeu anit havia d'anar a festejar i s'estimava més no entretenir-se no fos cosa que arribàs tard a ca s'al.lota.

*Na Catalina cridava
-Tomeu vine a sopar!-
I ell no hi volia anar
que s'ho devia pensar
que la mort allà el cridava.*

En Tomeu així mateix degué pensar que no anar-hi era fer-los un despreci, i més dues dones totes soles. Hi va anar. Asseguts tots tres a una tauleta de dins sa cuina, amb bona germanor, en Tomeu devia parlar des temps i que demà hauria d'anar a Sineu a fer dinecres a veure com se pegava es bestiar. Na Catalina devia contar noves de cas concos i de que vaja quin port havien engreixat i... Ses portes s'obriren com per un fibló. Amb un instant tres homos varen esser din sa cuina sense dir Ave Maria Puríssima ni un sant remei.

*Mentres estaven en taula,
tres homos varen obrir.
-Asesinos!- varen dir.
-Uis baixos, que heu de morir,
sense rallar cap paraula!- (C.P.M. vol. IV, p. 136)*

Sopaven a sa claror d'un llum d'oli que tenien penjat a un pagès. Amb un tret d'escopeta la casa quedà a les fosques. Pagès i llum d'oli caigueren en terra. Na Catalina en conegué un. Era un homo roig, de Sineu, que per temps l'havien tengut per missatge.

-Treis mistros i blens!- ordenà es roig.
-No mos havies de fer això. No mos havies de fer aquesta por.-suplicava na Catalina.
-No idò encara vos ne farem més...
-Hala, haguesses vengut a sopar i no manar aquesta tropa-, va tenir coratge de dir en Tomeu.
-Per tú venim- l'amenaçaren.

Una suor freda degué brollar amb un instant des cos de'n Tomeu. Por i angúnia s'apoderaren alhora des seu esperit i ja no pensà pus. D'esma es va aixecar cercant desesperadament una eina per defensar-se. Agafà sa destrat de devora es piló i es precipità sobre els lladres. Però contre tres havia de perdre. Aquella nit no hi hagué misericòrdia a Can Bordoi.

*Na Catalina cridava
-Tomeu Capó defanset!-
i el pobre jovenet
pes forat des guinavet
tota sa sang derramava.*

Es mal ja estava fet. Sa nit ja havia estat ultrajada. Matar ara era lo de manco. A na Catalina no la pogueren atravesar perque duia un cosser de tres pans; un escutillo li deien. Així i tot la deixaren mal ferida.

Na Catalina dirà
quan s'encontrarà amb sos lladres
-Amb tretze guinavetades
les me pegareu de bades
i no em vareu poder matar.

Can Bordoi era un infern.

Així com pogué na Catalina, arrastrant-se, va arribar a sa mare que l'havien fermada an es llit. La va desfermar i es refugiaren des foc dins es soterrani. En Tomeu romangué en terra, es rostre amb un esglai de dolor infinit.

Les onze, faltava un poc,
que la jove festejava,
i, a mitjanit, estava
tota flamejant de foc. (C.P.M. vol. IV, p. 113)

A n'aquesta hora arribà en Martí "Viles" per passar sa vetlada a Can Bordoi -en Martí festejava na Catalina-. Pujant pel carreró va veure ses flamades de la casa. Un crit com un tro resplandí a sa plaça:- Foc a Can Bordoi!-

Ses campanes avisaren
homos petits i grans correu
i a Can Bordoi trobareu
ses cases que fan flamada
na Catalina i sa mare
no han badaiat encara
correu i les treureu
que per ventura tendreu
el dia que vos morireu
la Glòria del Cel guanyada.

Tot el poble va anar
a veure què passava
a Son Bordoi hi havia flamada
i en Tomeu hi varen trobar.

Lo mateix que una mare és gelosa d'es seu fill així també es poble ho és d'es seus. I, talment una fera que es sent ferida a alguna part d'es seu cos es retòrqa sobre ella mateixa i repeleix s'agressió així també es poble es va defensar d'aquell cop brutal. Ets assassins però ja no hi eren. S'havien esvanit dins sa fosca d'on enmergiren.

Es jutge i es metges segellaren sa primera part des drama.

Quan es jutge va arribar
digué -Tomeu aixequet-
Ses pedres de sa paret
totes varen tremolar.

El dia de los Sants Reis
de'n Tomeu feien tumia
i sa gent que el coneixia
ploraven joves i veis.

Era dia sis devers mitgdia
 un poc devia passar
 dos metges i un escrivà
 de'n Tomeu feien tumia
 i tenia una ferida
 que deien si hi cabrien
 dos o tres dits de sa mà.

Es poble va planyer llargament ses víctimes.

Ja és mort en Tomeu Capó
 ja és mort aquell amic nostre
 passau-li un Parenostro
 amb bona devoció.

Catalineta Bordoi
 ja ho contaràs a ta mare
 una fulla d'atxavara
 és bona pes teu genoll.

**TINTORERIA
 RENTADURIA**

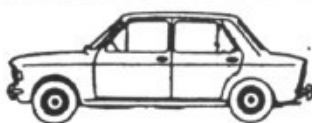
**TOT
 TN
 NET**

MERCAT DES TENIS
 Juan crespí, 13 - Local 4
 Telèfon 45 48 98

LOS GERANIOS
 Sta. Catalina de Sena - Local 10
 Telèfon 71 38 74

Taller de reparacions
 de cotxes

Antoni Cladera Riutort

José Antonio, 42 - 44 - Tel. 522077
 LLUBI (Mallorca)

**OLIVES ROSSELLÓ
 ; MOLT BONES!**

* Fabrica i oficines
 Ctra. D'Inca a Artà Km. 9
 LLUBI (Mallorca)
 Telèfon: (971) 522029, (971) 522211
 Telex: 69734 CR-E

**CORRECCIÓ DE BARBARISMES
 referents a: JOCS
 I
 ESPORTS**

Barbarisme Forma correcta

AJEDRES	escacs
AMATEUR	aficionat
BALONCESTO	bàsquet
BALONMANO	handbol
BOXEO	boxa
BRISCA	escambrí
CAMPEON	campió
DARDO	dard
DEPORT	esport
GINNASIA	gimnàstica
JINETE	cavaller
VETERANO	veterà

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

GENT DEL POBLE

UNA CONVERSA AMB ELS PIONERS.

Hem volgut contar aquest cinquantenari des d'el punt de vista dels que ho han viscut des del seu inici fins ara. Per això, hem anat a conversar amb dues de les persones que pot ser, més han estat lligades al club.

Xerrarem amb ells sobre tot dels primers anys, que són els que per noltros i la gent més jove del poble ens són més desconeguts.

Parlarem, com deim, amb en Bernat Perelló, al que tots associem amb el fútbol a Llubí, i amb n' Eduardo Galma, que va formar part de la primera directiva del llavors "Club Deportivo Llubí". Ambdós també foren jugadors des dels inicis i durant els primers anys.

Començarem demanant com es va formar el club i perquè.

Es club es va fundar s'any 1.935. Erem uns catorze joves afeccionats que nos reuníem a ne's cafè de Can Ferrà i posant uns quaranta cèntims cada ú, comprarem un baló de cuir. Anavem a jugar a ne's carreró de ca ses monges, per davers s'Ermita i per tot on hi havia lloc per posar dues pedres i pegar coces a sa pilota.

Així es diumenges horabaixa anavem a jugar a fútbol. Després, es cap de poc temps també es va formar un altre equip que era es de Sa Congregació Mariana i que nos va absorbir, perquè noltros erem quatre al.lots amb molta d'il.lusió i pocs mitjans, i amb ells teníem es suport de don Llorenç Martorell, s'ecònom, gran afeccionat al fútbol. Juntant es dos grups es va formar es "Club Deportivo Llubí". Es local social era a sa Rectoria i es primer president fou en Toni Ferrer, "l'amo en Toni de Son Arnau" que també era es president de sa Congregació Mariana.

Com vos va venir l'afecció pel fútbol. En aquell temps, fora televisió, se'n devien tenir poques notícies d'aquest esport.

Erem un parell, i entre tots, es diumenges a vespre llogavem es cotxe de'n Joan Fiol. Per aquells temps cobrava dues pessetes, a noltros només mos ne cobrava una i mitja perquè ell també hi estava interessat. Anavem a Inca, a un cafè que es deia "S'Argenti". Sa madona era molt afeccionada i es vespre treia una pissarra amb sos resultats de primera divisió.

Es dilluns en Joan Fiol duia d'Inca "El Lunes" que era un diari que duia tots es resultats de primera divisió i ses altres categories i també es de tota Mallorca. Llavors encara hi havia molts pocs equips. Recordam el

Mallorca, que jugava a ne's camp de "Bons Aires", el Balears que jugava a Son Canals, s'Atlètic Balears que jugava a ne's camp de "Sa Punta" (entre sa carretera de Soller i sa de Valldemossa), el Constància, el Llosetense, Manacor, Alaró i molts pocs equips més.

Ja vareu començar a jugar federats tot d'una?

No, fins a l'any 40 no nos federarem. A lo primer, feíem dos equips de entre noltros, anavem a jugar a ne's Clot de'n Fiol, aquí on ara són Ses Escoles. Jugavem es vermells contra es blancs i blaus (com el Mallorca i el Balears). Allà començarem a jugar i s'ecònom nos ensenyava a aturar sa pilota i altres tècniques de joc. A es partits feia d'àrbitre l'amo en Toni de Son Arnau. Després passàrem a jugar a "Can Guapo", una tanca que estava aquí on ara hi ha sa plaça de sa carretera, de davers sa gabina de telèfons fins a ne's carrer de's Pes. Allà, hi havia unes peraltes, com si fos un velòdrom. Tambés s'hi feien carreres per ses festes de Sant Feliu. Posarem quatre pals per fer ses porteries i es travessers eren dos vensisets. Recordam que per fer els equips, feíem dos capitans i per triar tiravem un test al aire banyat per una part. A n'en Joan Fiol i a n'en Toni de "ca sa Beata" les feíem anar un en cada equip perquè donaven moltes sabatades i si anaven plegats acabaven amb s'altre equip.

I llavors, ja passareu a l'actual camp de "Ses Comes"?

No. A l'any 35 jugavem a "Can Content" que era darrera ca l'amo en Jaume de "cas camion". Ho arrendarem i començarem a jugar-hi partits amistosos, quasi sempre amb equips de col·legis d'Inca. Quan anavem a jugar a fora poble hi anavem amb bicicleta.

Un dia jugavem contra un equip d'Inca que es deia "La Aurora", i a sa primera part perdiem de 5 a 1 encara que es camp feia capavollada i noltros havíem tirat per amunt. A ne's descans don Llorenç, que tot nerviós, voltava es camp (li agradava sempre estar tot sol es temps des partits) es va topar amb dos frares que acompanyaven an ets al·lots de "La Aurora", i li diuen: -si ho haguessim sabut, hauríem duit un equip més fluixet. Mos hauries d'haver avisat-. Don Llorenç els va respondre: -a les llargues mos veurem-. A sa segona part els varem remontar i guanyarem per 9 a 7, encara que ells es queixaren de que s'àrbitre (l'amo en Toni de Son Arnau) ens havia ajudat. El diari "El Lunes" d'Inca contava d'aquest partit:

"El público conmina al árbitro. El partido terminó con el resultado de 9 goles a 7 a favor de los indígenas. La Aurora llegó a Inca convertida en crepúsculo".

Poc a poc ens varem anar deslligant de s'ecònom i es club va passar de sa Rectoria a ne's cafè de can Toni de "ca Na Porxa" que estava aquí on ara és can Biel de "s'Agència" i "cas Xato", en aquest temps es president era en Miquel "Calet".

A l'any 39 arrendarem es corral de ca l'amo en Ramon "Lluís", davant aquí on és ara "s'Asserradora" i l'any 40 passarem a "Ses Comes" que és aquí on està encara ara es camp de fútbol. Es camp es va fer de tres tanques: dues d'un quartó i una de mitja quarterada. Una era de na Ventura de "can Quela", s'altra de madó "Cativa" i sa de mitja quarterada era de l'amo en Damià "Tonet". Pagavem de renda 250 pessetes a s'any per cada quartó, molts d'anys s'Ajuntament mos donava ses mil pessetes per pagar sa renda.

Per Sant Feliu de l'any 40 es va inaugurar es camp. Va ser contra el Sallista i perderem per 0-8. Per aquell temps ses entrades valien tres pessetes i sempre feiem 200 ò 250 pessetes de taquilla, sa gent anava més an es fútbol, no hi havia tants d'entreteniments com hi ha ara.

I l'any 42 fereu campions de Mallorca...

TALLER MECANIC JOAN ALOMAR

- Reparacions en general
- Venta de Mobylettes, Vespas
- Derbi, Puch i bicicletes.

Carrer Maria Perello, SN
Telèfon 522288 (LLUBÍ)

Sí, vàrem jugar sa final contra el Sineu. A Llubí, els hi guanyàrem per 1-0 i a Sineu, després d'anar guanyant ens feren males jugades fins que ens guanyaren per 2-1, però noltros vàrem recursar es partit. A Sineu hi havia un altre equip que es deia "Societat Nova" i se duïen a matar amb el Sineu. També ens ajudaren i es recurs va anar endavant. Es va repetir es partit es diumenge primer de maig, -dia de Sa Fira de Sineu-, a ne's camp de "Bons Aires" i vàrem guanyar per 3 a 0 proclamant-nos campions de Mallorca. Feren es gols en Ferragut en Bisquerria i en Mestres.

Com va arribar l'actual nom de Club Deportivo Avance Llubí?

Després de Club Deportivo Llubí, també es va dir "Castro Lupino" quan el va agafar gent nova, però això no va durar molt i va tornar quedar mort un cert temps. Fins que l'agafaren es vicari don Mateu Buades i en Joan de "Ses Planes" posant-li el nom actual. Hi va haver molta de gent que no hi va estar conforme i no es va tornar aficar amb so fútbol.

Recordau altres anècdotes?

Un pic, per ses festes de Jornets, hi anarem a jugar un partit amistós i en Toni "Tro" va posar una porcella pes qui guanyàs.

Jugavem contra el Sineu i encara que els eren molt superiors no podien consentir que els guanyassin. Sa porteria era dos pals amb una corda de travessar i a lo darrer sa corda de sa seva porteria quasi tocava en terra, però així i tot encara guanyarem. Però per dur-mos sa porcella ho passarem malament, un parell la se'n vàren haver de dur per mig de ses tanques cap a sa carretera i allà les recollirem amb sa camiona, si no, no la mos n'hauriem duita.

Un altra vegada, d'això ja en fa menys temps, va venir el "Recreativo Mallorca" a fer un partit amistós, jo, quan els vaig veure arribar li vaig dir a s'àrbitre: -crec que perdreu es compte- i ell em va respondre: -No, no el sol perdre mai.- Quan va haver acabat es partit, vaig anar a ses casetes a conversar amb ell i li vaig demanar: -Què, que els ha comptat o l'ha perdut a ne's compte?- i ell respongué: -no, han estat 16 a 0-. -I que n'estau segur?- vaig dir jo. -Ara comptarem-. I es va posar sa mà a sa butxaca i d'una en una es va treure 16 pedretes.

Ens agradaria haver pogut conversar amb més homos que com l'amo en Eduardo i En Bernat començaren aquesta tasca de la que enguany en celebren les noces d'or. Certament el C.D.A. de LLUBÍ es el club degà de Llubí. I això es qualche cosa.

ENHORABONA I MOLTS D'AYNS !

Cafeteria

Can VICARI

Av. Son Marget, s/n
Telèfon: 522143 (LLUBÍ)

CARNISSERIA CASTELL

Plaça Generalísimo Franco, 5
Telèfon: 522069 (LLUBÍ)

... al Parlament!

10 RAONS PER VOTAR

ESQUERRA NACIONALISTA

PSM
ESQUERRA NACIONALISTA

LA NOSTRA ESQUERRA

1. ÉS VOT MÉS ÚTIL PER LES ILLES BALEARS
2. ES CONSOLIDAR EL NACIONALISME
3. ÉS ASSEGURAR LA VEU DE LES ILLES A MADRID
4. ÉS ESCOLLIR LA PAU I EL DESARMAMENT
5. ÉS OPTAR PER LA DEFENSA DE LA NATURA
6. ÉS AFIRMAR LA NOSTRA ESQUERRA
7. ÉS GARANTIR LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA I CULTURAL.
8. ÉS DEFENSAR LA NOSTRA TERRA.
9. ÉS CONSTRUIR LA NOSTRA ALTERNATIVA INDUSTRIAL
10. ÉS IMPULSAR LA NOVA SOCIETAT A LES ILLES.

Després de l'any 1936

CINQUANTA ANYS DE FÚTBOL A LLUBÍ
(Joan Galma Contestí)

"A qualsevol lloc on hi hagui un angles, hi ha un excèntric, allà on hi ha dos anglesos, un partit de fútbol."

El concepte d'esport en general i de fútbol en particular va néixer a la Gran Bretanya en el temps de la seva màxima expansió imperial.

Es pot dir que el fútbol va néixer a l'octubre del 1.863. El centenari es va commemorar el 26 d'octubre del 1.983 a "Wemblei". Per arribar aquí hi va haver un camí molt llarg, com ho ha estat a Llubí per arribar al cinquantenari. Es a l'any 1.890 quan el fútbol va apareixer a l'Estat Espanyol, el club més antic es el "Recreativo de Huelva" fundat a l'any 1.889.

Però, es a finals del 1.934 quan a Llubí un grup de joves de entre 15 i 20 anys cerquen per devers Son Capó i l'Ermita lloc per poder jugar a fútbol. Es reunien al bar de Can Ferrà i d'allà va sortir el primer baló oficial de fútbol que hi va haver a Llubí, pagat per ells mateixos. Aquests joves eren entre altres: Joan Ferragut, Nadal Llompart, Eduard i Tomàs Galma, Bernat Perelló, Rafel Mateu i altres.

De la mateixa manera que el Dr. Thomas Arnold va introduir l'esport com a element pedagògic també el reverent don Llorenç Martorell Pou (al cel sia) comença a introduir el fútbol entre els joves de Llubí. Podem parlar del Sheffield (club de fútbol més antic del món) llubiner a la rectoria, primera seu oficial del club. A la nostra vila hi havia dos equips; els vermells i els blanc i blaus, el seu terreny de joc era el solar de les escoles. Al preu d'una pesseta setmanal els jugadors anaven pagant les botes de fútbol al sebar, avi de l'actual president del C.D.A. Llubí.

El soci i a la vegada jugador abonava 20 cèntims setmanals per ajudar al club. Hi havia una gran coordinació entre els jugadors, el president (Toni Ferrer Perelló) i don Llorenç, i entre tots feien possible el miracle de l'acció esportiva tan necessària llavors i tan imprescindible avui.

El primer d'agost de l'any 1.935 se va inaugurar el camp de Can Content, avui urbanitzat entre els carrers lletra I i Gomeu Ulla. Els vermells contra els blanc i blaus s'enfrentaren per celebrar l'aconteixement.

Els fundadors eren: Josep Figuerola

A l'antic camp de Can Content (darrera la farinera de Cas Camión), a l'any 1.936. D'esquerra a dreta.

- drets: Toni de Son Arnau, Miquel Munar, Joan Fiol, Miquel Perelló, Toni Munar, Toni Queto i Nadal Blai.
- acotats: Rafel Llami, Eduardo, Tomeu de Ca Na Lluisa, Tomeu Reull i Joan Ferragut.

(Figuerola), Nadal Perelló (Blai), Josep Feliu (Tix), Toni Ferragut (Ferragut), Joan Ferragut (Ferragut), Jordi Ferragut (Massip), Toni Llompart (Ràpit), Miquel Munar (Munar), Llorenç Torrens (Sastre), Biel Gelabert (Coramet), Andreu Feliu (Tix), Monserrat Perelló (Monserrat), Eduard Galma (Lluçia), Rafel Mateu (Llami), Miquel Llabrés (Son Bernat), Bernat

CAFE ES RECLAM

Plaça España, 1
Telèfon: 522112 (LLUBÍ)

Perelló (Mestre Bernat), Toni Perelló (Ses Planes), Nadal Llopart (Ràpit) i Tomàs Galma (Lluçia). A tots ells gràcies per ensenyar-nos la practica del fútbol i deixar-nos el vostre exemple.

Quina diferència que hi havia entre el fútbol d'aquells temps i el de la "Piazza di la Signora" de la Florència del renaixement.

Res no sabem de tàctiques, ja que fins ara no ha existit arxiu i tota la Història que coneixem es verbal. A partir d'ara i en l'esforç dels qui formam el C.D.A. Llubi aixó no passarà.

A l'any 1.936 es canvian les botes de fútbol per les "polaines". La pilota va ésser substituïda pel fusell i el xiulet de l'àrbitre substituït pel sonar de les sirenes. Però, el fútbol no va desaparèixer. Es a l'any 1.938 quan es passa el camp de Can Ramon Lluís, saben que les porteries d'aquest camp eran de pi. Una crisi interna va fer que hi hagués al carrer de la Creu un altre camp de fútbol utilitzat pel seguidors de don Llorenç, mentres el vertader club de fútbol ja sense don Llorenç començava a ésser conegut a fora de Llubi pels seus èxits.

A l'any 1.940 se va inaugurar el camp de "Ses Comes" on es troba actualment el poliesportiu municipal.

El maig del 1.942 es històric pel nostre fútbol ja que es va conquerir el campionat de Mallorca guanyant al Sineu per 3 a 0. Fou el dia de sa Fira de Maig i al camp neutral de "Bons Aires" a Ciutat.

Els diferents noms han estat "Ses Agüelles", després "Castro Lupino" i a 1.964 l'actual de "Avance Llubi", gràcies a l'esforç del vicari Buades i en Joan de Ses Planes. Quan ells dos l'agafaren estava aturat i amb un equip d'infantils es va continuar el fútbol, que a durat fins als nostres dies.

El fútbol a Llubi necessita l'ajuda de tots: Organismes Públics, Entitats, socis, afeccionats, tècnics... Aixó per que la nostra

D'esquerra a dreta.

- drets; Biel de Ca Sa Rectora, Andreu Tix, Joan Munar, Miquel Porro, Miquel des Mostaxos, Bernadet i Joan Rotchet.- acotats; Rafel Parró, Miquel de Son Bernat, Rafel Pipes, Miquel Pipes i Joan Reganyol.

joventut creixi amb ment sana dins un cos sa, amb personalitat forta davant els problemes de les drogues, alcohol i tabac, debilitats que acaben amb ells mateixos i amb la societat.

"L'esport si es viu amb esperit de sinceritat, respecte, puresa i autodomini, te un valor educatiu i moral de primera magnitud"

(Pau VI)

RESTAURANT SA TAPARERA

Carrer D. Fleming, 7
(LLUBÍ)

BAR SA PLAÇA

Plaça Generalísimo Franco, 6
Telèfon: 522048 (LLUBÍ)

El II Congrés Internacional de la Llengua Catalana que es va cloure el passat dia onze de maig, ens va proporcionar l'ocasió als estudiants universitaris de tots els països de parla catalana, de participar en les Jornades Nacionals i Internacionals d'Intercanvi Universitari, que es van celebrar a Barcelona, els dies vuit, nou, deu i onze de maig.

La recepció va a ser en el Centre Cívic de Sants, on, el primer dia, un grup de joves barcelonins ens van procurar les credencials i els papers necessaris per participar-hi.

No cal dir que ens resultava molt grat sentir parlar únicament i exclusivament en català. La sensació de conviure amb persones que tenien uns mateixos ideals i una clara responsabilitat lingüística era magnífica.

Les conferències van tenir totes una mateixa finalitat. El II Congrés aspirava aconseguir una dinàmica social que d'una manera o altra contribuís en la normalització sociolingüística. És a dir, l'objectiu del II Congrés era l'estudi de la relació entre llengua i societat. El català ha de ser una llengua d'ús quotidià, amb una presència activa en tots els nivells culturals, científics i socials. Hem de ser conscients que si una comunitat es desentén de la seva llengua, aquesta no pot sobreviure.

També es va parlar de la importància que tenen els mitjans de comunicació per dur a terme la tasca normalitzadora. Actualment contam amb una reduïda difusió del català a nivell d'emissores de ràdio i televisió, i una quantitat ben escassa de premsa. És imprescindible i urgent canviar la situació.

Així doncs, aquests van ser els punts principals entorn els quals en van centrar les conferències.

Vull destacar, però, la Conferència de David Rosenthal, de la Universitat de Yale (E.E.U.U.). Aquesta intervenció formava part del conjunt de cent conferències que catalanòfils estrangers feien a la

DINS EL MARC DEL

// CONGRÉS IN
TERNACIO
NAL DE LA
LLENGUA
CATALANA
MCMVI 86

mateixa hora, en cent llocs diferents dels Països Catalans.

La dissertació de Rosenthal causava expectativa, però, personalment, em va decepcionar bastant. Va a ser molt breu i es va limitar a parlar de les seves traduccions de "Tirant lo Blanc" i de l'obra de Salvador Espriu.

Dins el marc de les Jornades no cal oblidar el recital de Lluís Llach, Maria del Mar Bonet i Ovidi Montllor, que va resultar prodigiós. L'ambient era viu i l'entusiasme creixia per moments. L'enquadrament que ofería la creació de Gaudí, La Sagrada Família, afavorí el desenvolupament de l'acte.

Com a deducció final vull assenyalar que vaig tornar de Barcelona amb algunes conclusions concretes. La llengua no és una bandera, ni una moda que s'ha de lluir. És senzillement la causa i l'efecte d'una cultura. Per això mateix, és imprescindible que la parlem amb orgull, però mai no hem de considerar el fet de parlar-la com una herïcitat. Parlar en català és un fet lògic, i ha de ser-ho per a tots els catalans. Si no tenim això ben assimilat difícilment podrem aconseguir una autèntica normalització.

CASTELL
llubí

LA PREMSA FORANA AMB EN LLUIS LLACH I NA MARINA ROSSELL

Gabriel Angel Vich i Martorell

(Col.laboració especial per a l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca).

Eren una mica més de les dotze i per culpa de l'intensíssim trànsit que hi havia a la capgirada Ciutat em pensava arribar tard a la roda de premsa que donava a aquella hora al Parc de la Mar Lluís Llach i Marina Rossell. Per sort, començà tard i vaig poder sentir tota la conversació. Després de fer una gran voltera vaig arribar al lloc on s'hi trobaven tots els periodistes, Lluís i Marina. La primera pregunta anà dirigida cap a Lluís i era sobre la querella que ha posat el cantant contra el PSOE per incumpliment de promeses, al que respongué:

Ll.- No és una querella, és una demanda i les demandes civils segueixen un procés estipulat i ara estem en el moment de presentació de proves i teòricament una vegada presentades les proves i testimonis hi ha d'haver vista i sentència.

P.- I com ho veus?

Ll.- Jo ho veig bé.

P.- Pensaves que anàs Felipe González a declarar?

Ll.- Jo sobre això no penso res. És un procediment judicial i els demandants deuen ser gent i entitats responsables que actuen segons la seva voluntat; diem que l'únic comentari que jo he fet en aquesta qüestió és una certa manca de consideració envers el requeriment judicial que se'ls hi va fer per escrit i certificat.

P.- Quines proves i testimonis presentareu?

Ll.- Hi ha uns centenars d'actes del Congrés de Diputats, hores de TV, declaracions públiques, programes electorals i congresuals, apart d'això algun document d'audiovisual d'actuacions que alguns de nosaltres varem fer organitzades amb altra gent del PSC en favor de la pau i el desarmament l'any 81.

P.- Ha estat difícil organitzar aquest congrés?

Ll.- Venir no, però a nivell tècnic m'imagin que sí que deu portar problemes. La gran sort és que ens trobàvem lliures i ens fa molta il.lusió cantar junts.

M.- Cal agrair-ho al congrés perquè ha fet possible perquè no çes habitual que cantem plegats, cada un anam fent. Esper que poguem compartir cançons.

P.- Quina valoració feis del congrés?

Ll.- Jo no em veig capaç de fer-la. No estic capacitat intel.lectualment per

fer-la.

M.- Jo penso que hi ha gent tècnica, que poden fer la valoració i a més acaba de començar.

P.- Sou els cantants oficials del Congrés?

M.- No; per exemple jo només canto en aquest.

Ll.- Jo aquí i a Barcelona; na Maria del Mar, aquí, a Barcelona i a un altre lloc. No som cantants oficials, no tenim ni carnet ni tarjeta.

P.- Que pensau de l'himne del II Congrés?

M.- La música és sempre molt útil. A vegades val més que un miting o un

music bar
 «TRUI»
Joan i Romeu Martorell

Carrer Capitàn Castell, 9 (LLUBf)
Telèfon 522038

PROPAGANDA ELECTORAL

AMB EL TEU VOT POTS ACONSEGUIR:

AL CONGRÉS

Jeroni Albertí
Josep Mª Quintana
Guillem Vidal
Carles Rodríguez
Montserrat Galmés
Mª Antònia Munar

AL SENAT

- * Un nou estil de govern, més convivencial i menys prepotent.
- * Que la Societat Civil sigui la principal protagonista del dinamisme social, amb un govern menys intervencionista i menys dirigista.
- * La minva i supressió de l'atur tot afavorint la creació de noves empreses que reparteixin feina i benestar.
- * Tornar a la Societat la Seguretat ciutadana i una Administració de Justícia ben dotada i eficaç.
- * Desenvolupar plenament l'Espanya de les Autonomies que descriu la Constitució, i fer-la moderna i europea.
- * Estimular els ciutadans perquè sense ofecs ni por, posin la seva creativitat al servei del relançament del País.

VOTA

**PARTIT REFORMISTA
DEMOCRÀTIC**

L'ALTRA MANERA DE FER ESPANYA

discurs. A mi no m'agrada, pentura per cortesia no és correcte dir-ho. Canto cançons que m'agraden.

P.- Què pensau de l'estandarització del català?

Ll.- No estam molt preparats per opinar sobre això. És una discussió molt vella. A mi la veritat crec que si es tendeix a l'estandarització ha d'ésser molt àmplia. S'ha d'agafar tot el que són modismes i acceptar-los al diccionari general, i que d'alguna manera fins ara ha primat el Principat en aquest aspecte però això és una opinió personal i immadura. Jo sempre he estat partidari d'això que se'n diuen modismes o variants. És una font constant d'enriquiment d'una llengua. I si s'ha d'estandaritzar penso que s'ha de fer pel camí de la creixença que no pel camí de la marginació. Ningú quan agafi un diccionari no trobi paraules que tenen ús des de fa segles no hi siguin.

P.- El resultat del referèndum de l'OTAN ha causat decepció?

Ll.- Sí home, és perdre una batalla. Però la gent d'esquerres ha de continuar lluitant pel No i per una política exterior de neutralitat i desarmament. Ara el que no s'ha de confondre és que perquè hagi sortit el sí la gent d'esquerres hagi d'estar a favor. La voluntat popular s'accepta però hem de seguir lluitant.

M.- Penso que és un resultat que el govern el sabia perquè si no no hauria convocat el referèndum.

P.- A quin disc estàs treballant?

M.- Ara no estic treballant en cap. Estic divulgant el darrer que ha sortit.

P.- Coneixeu els problemes d'aquest lloc?

M.- Quins problemes?. Ja els veiem (digué una mica estranyada mirant la badia tota il·luminada per un magnífic sol que lluia aquell matí). El sol una mica massa dispers...

I amb un parell de petits comentaris que no cal mencionar acabà aquella roda de premsa, la qual va tenir una nota decepcionant. Aquesta fou que, estant en ple II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, entrevistant a persones de llengua catalana, concretament cantautors, i grans promociionadors i difusors de la mateixa, la majoria dels periodistes feren les seves preguntes en foraster, i és que la premsa, també necessita normalitzar.

MOVIMENT DEMOGRAFIC (16 d'abril-7 de juny del 1986)

DEFUNCIONS:

Antoni Bauzá Gelabert, 79 anys "Xerret" (29-VIII-1906, 15-IV-1986).

Gabriel Bauzá Munar, 57 anys "Bisco" (1-III-1929, 18-IV-1986).

Maria Cladera Ramis, 80 anys "Madona de Son Torrens, d'es carreró" (1906, 1-VI-1986)

MATRIMONIS:

Guillem Mulet Rebassa d'Inca amb Magdalena Alomar Gelabert d'es forn, Casats a l'Església de Sant Feliu de Llubí (26-IV-1986).

Pere Perelló Llull de can genera amb Maria Bonnin Gual de Maria de la Salut, Casats a l'Església de Sant Feliu de Llubí (27-IV-1986).

Rafel Perelló Llull de can genera amb Maria Juan Caldentey d'Ariany, Casats a l'Església de Sant Feliu de Llubí (27-IV-1986).

Pere Antoni Mascaró Crespi de Palma amb Francesca Carbonell Bauzá de can Bisco, Casats a S'Ermida (10-V-1986).

NAIXAMENTS:

Joan Guardiola Perelló, fill de Llorenç i Maria, (18-IV-1986).

Maria Magdalena Carbonell Planes, filla de Rafel i Magdalena, (19-IV-1986).

CARTES AL CASTELL-LLUBÍ

A la redacció del CASTELL-LLUBÍ per a la seva publicació.

TVE-B HA AFUSELLAT EL PROGRAMA MUNICIPAL DEL PSM.

Segurament hi va haver molts de llubiners que tengueren l'oportunitat de veure a les pantalles dels seus aparells televisius un reportatge sobre la nostra vila que va emetre el centre "regional" de TVE el passat 30 d'abril, dia que passarà a la història de les nostres illes, no precisament perquè sortís Llubí a la "tele", sino pel paperot del Molt Honorable president Caffellas, a l'obertura del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana.

Aquell programa es deia "PAISATGES IL·LENCES", i amb tota seguretat que va fer tremolar les fibres sentimentals de més d'un coret. És que sabeu que estava de ben fet. I tot aquell munt de xifres i tants per cents que demostrava que qui havia preparat el guió coneixia ben bé el nostre poble. Talment un llubiner.

Ara bé, del que probablement molts de llubiners no se'n adonaren és que aquell guió era un plagiat. I ara direu vosaltres, i què és un plagiat?

Si agafau el diccionari de la llengua catalana vos trobareu que aquesta paraula és presa del llatí "plagiare", "prendre idees, conceptes o expressions d'un altre fent-les passar com a pròpies". Doncs bé, això és el que ha fet TVE amb el programa

dedicat al nostre poble. L'ha prés, tal volta, menllevat. Emperò, com pot ésser que algú donàs el guió als capsigranys de l'"ente público" si ells en són uns veritables professionals d'això. Com aquell que diu no han fet res més en la seva vida.

Nosaltres com podeu comprendre d'això no en sabem res, ara bé si arribam a aclarir-ho no passeu ansi que vos ho contarem fil per randa. I ara que parlam de fils, continuem i agafem el fil de la conversa.

Si voleu treure la pols al Programa Municipal dels Nacionalistes de Llubí PSM de les passades eleccions, cosa que algú ha fet molt abans que nosaltres, podreu comprovar el que vos deiem al començament. A la primera plana del referit programa que baix el títol de "El marc geogràfic, econòmic i humà de Llubí", està el quid de la qüestió.

Si no tenguereu la sort d'aconseguir un programa del PSM no passeu pena perquè del caixonet "balear" el vos varen recitar paraula per paraula, emperò el que no vos varen dir fou la font: el Programa Municipal dels Nacionalistes de Llubí-PSM. I llavors resulta que només servim per donar branca i mala vida, com diu algú, i al cap i a la fi hem de treure les castanyes del foc a més d'un.

Idò, què te pareix secretari?...

Nacionalistes de Llubí-PSM.

TALLER MECANIC
GERMANS

Torrens

C/ José Antonio, 5 - Tel. 522237
(Llubí)

- Reparacions en general
- Planxa i pintura
- Servici camió-grua

Peluqueria

GABRIEL

Gabriel Ramis

C/ Capitán Castell, 7 (LLUBÍ)
Tel. 522334

ESPORTS

TENNIS TAULA.-

El passat primer de maig el club Tennis-Taula de Llubí el va aprofitar per organitzar un open local d'aquest esport.

El Primer Torneig de Tennis-Taula Primavera-86 es va desenrotllar en dues fases. La primera que va coincidir amb el dematí, jugaren els infants i les femines. El capvespre jugaren els juvenils i seniors masculins. A Ses Escoles, que és on va tenir lloc el torneig hi va haver un gran ambient tot el dia.

INFANTILS.-

1er.- Gabriel Perelló Felani.
2on.- Joan Josep Torrens

JOVENILS.-

1er.- Miquel Serra.
2on.- Rafel Perelló Ramis.

FEMINES (SENIORS)

1era.- Antònia Perelló Torrens.
2ona.- Magdalena Tenerife Alomar.

SENIORS MASCULÍ.-

1er.- Francesc Coll Castell.
2on.- Antoni Perelló.

La festa acabà amb un sopar de germanor per a socis i simpatitzants al Music-Bar Trui on va tenir lloc l'entrega de trofeus pels guanyadors.

AUTOCROSS.- Miquel Torrens.

Amb una inscripció rècord de 31 vehicles es va dur a terme la segona prova puntuable del Campionat de Balears d'Autocross en el circuit de SON PEROT de Manacor. Aquesta prova estava organitzada per l'escuderia S'AUBERG i patrocinada pel Consell Insular de Mallorca amb la col.laboració de l'Ajuntament de Manacor.

La gran animació en turismes fou José Mª Jaen (Seat Sport-1200), que va ser primer, segon A. Lozano (Mini 1300), tercer Francisco Pérez (Escort 2000), quart O. Alemany (R-5), cinqué Bartomeu Roig (Simca 1200) i, entrant en sisena posició Francisco Arrabal (es poblé) que va haver d'arribar sense gas quan havia aconseguit anar segon a la final.

Quan a la categoria T.T. la gran emoció fou entre Joan Torrens i Toni Miquel guanyant cada ú una màniga, i entrant també cada ú en segon lloc pel que la victòria es decidí pel crono que va efectuar Joan Torrens (es llubiné) que fou el millor en els entrenaments de dissabte.

Finalment la classificació va ser:

- 1er.- Joan Torrens amb T.T. Lancia 1800 de Llubí.
- 2on.- Toni Miquel amb Lince de Manacor.
- 3er.- Joan Vich.
- 4art.- Miquel Torrens amb T.T. Lancia 2000 de Llubí.
- 5què.- J. Monserrat.
- 6é.- Pere Solivelles amb T.T. 1100 de Llubí.

En Miquel Torrens va aconseguir el lloc quart després d'haver donat una volta de campana amb el seu vehicle.

CICLISME

S'ha celebrat aquests últims casp se setmana el II GRAN PREMI PLA DE MALLORCA -veure anterior edició del CASTELL-LLUBÍ-La classificació GENERAL després de les sis etapes celebrades ha estat:

- 1er.- Miquel Rosselló de Petr a amb 7 h.26' 06"
- 2on.- Rafel Ferriol de Maria de la Salut a 29"
- 3er.- Antoni Mascaró de Vilafra

ca a 36".

4art.- Joan Camps de Sineu a 49

5è.- Antoni Arbona de Maria de la Salut a 2'.

Pel que fa als llubiners a la classificació general:

- 10.- Sebastià Fiol (segon de la seva categoria -C-) a 4'.
- 14.- Llorenç Torrens (sise dela seva categoria -B-) a 13'23
- 27.- Joan Perelló
- 28.- Rafel Estarelles (amb una-carrera menys).
- 38.- Joan Garcia (amb dues carreres menys)
- 39.- Biel Planes (amb tres carreres menys)
- 55.- Sebastià Salvà (amb dues carreres)

CAMPIONAT DE BALEARS DE FONDO - EN CARRETERA PER A AFECCIONATS.

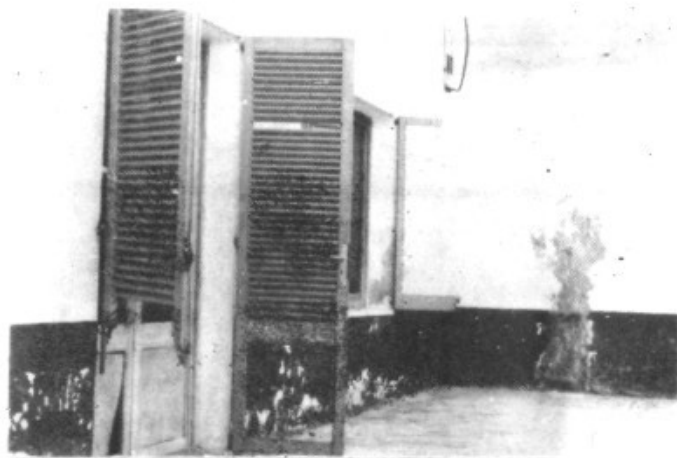
Organitzat pel Club Ciclista de Llubí amb la col.laboració dels Clubs del Pla de Mallorca i amb el patrocini del CONSELL INSULAR DE MALLORCA es celebrarà el proper diumenge 15 de juny a les 8 i mitja del dematí a Llubí.

...

Tenim també la notícia de que el dia 24 de juny, a l'hora baixa hi haurà una prova ciclista a Muro amb la participació dels ciclistes de Pla de Mallorca.

Al Lligramnes

(van fer
el que van poder)

UNA IMATGE DE SES ESCOLES

La darrera vegada que vaig veure una escena així fou a una pel·lícula de "l'Oeste". Havien passat els indis per una població i havien arrasat. Aquí no hi ha, naturalment, indis però hi ha gent que pot ésser el fa.

INSULAR DE MALLORCA

**50
ANYS
DE
FUTBOL**

A

LLUBI

**PER QUÈ NO
EN LA NOSTRA
LLENGUA?**

EL C. D. A. LLUBI LES INVITA A CELEBRAR
LAS FIESTAS DE SUS BODAS DE ORO
LOS DIAS 7 Y 8 DE JUNIO 1986

BASES DEL CONCURS CULTURAL CASTELL-LLUBÍ

- 1). Podrán participar-hi els llubiners que ho desitjin sense importar l'edat.
- 2). Quedan establertes les següents categories:
 - I. Fins a 12 anys.
 - II. De 12 a 16 anys
 - III. De 16 a 18 anys
 - IV. A partir de 18 anys
- 3). La temàtica dels treballs ha d'estar relacionada d'alguna manera amb el poble de Llubi i la forma d'aquests és lliure. A títol orientatiu proposam per exemple:
 - Dibuix o pintura.
 - Redacció (de tradicions i costums, de fantasia, de llegendes...)
 - Entrevista a algun personatge del poble.
 - Modelat, fang etc.
 - Treballs en grup.
 - Fotografia.
 - Investigació.
- 4). Els treballs literaris no mecanografiats tendran una extensió màxima de 6 pàgines i mínim de 2 que mecanografiats es reduiran a 3 i 1 respectivament.
- 5). Els treballs seran presentats abans de dia 25 de juliol d'enguany al domicili del CASTELL-LLUBÍ: Carrer Santa Margarita, 4
- 6). Els millors treballs seran publicats el CASTELL-LLUBÍ.
- 7). Tots els treballs seran obsequiats.
- 8). Cada categoria tendra dos premis pels dos millors treballs.
- 9). El jurat es constituira i es fera públic oportunament.
- 10). L'organització es reserva el dret de modificar qualsevol d'aquests punts.